nieuws

Vlaanderen slaagt er nog niet in om aquacultuur op te schalen naar commercieel succes

nieuws

Het economisch model van aquacultuur blijft een uitdaging in zowel Vlaanderen als Europa. De productie van aquacultuur gaat naar beneden terwijl het op wereldvlak omhoog gaat. In Vlaanderen wordt nochtans heel wat onderzoek gedaan, maar het commercieel succes blijft uit. Hoe komt dit en kan de landbouwer de aquacultuur een duwtje in de rug geven?

3 NOVEMBER 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 6 NOVEMBER 2023 9:10

Jozefien Verstraete

Lees meer over:
aquacultuur
diversificatie

Van innovatie naar business

In Vlaanderen wordt heel wat onderzoek gedaan naar aquacultuur. “We zijn ambitieus en staan bekend voor onze wetenschappelijke kennis rond aquacultuur, maar Vlaanderen slaagt er niet goed in om deze ambities en kennis om te zetten naar een economisch waardevolle productie”, stelt Colruyt-CEO Stefan Goethaert aan het begin van de 12de editie van het Vlaams Aquacultuur Symposium. “Tot nu toe is het nog steeds vrij duur en risicovol om iets in te ondernemen in de aquacultuursector.”

“Aquacultuur wordt door de politiek ondersteund, maar financieel is het niet altijd gemakkelijk om een project van de grond te krijgen”, beaamt ook Margriet Drouillon, businessdeveloper aquacultuur en Blue Life Sciences aan de UGent. “Er is veel passie aanwezig in de sector maar meestal een tekort aan geld en management.”

Ook zijn er nog enkele technische barrières die een florerende aquacultuur tegenhouden. Zo blijkt op het aquacultuursymposium dat voor sommige innovaties de huidige wetgeving een struikelblok is en dat niet alleen in België maar in alle buurlanden bedrijven problemen ondervinden om vergunningen te verkrijgen. Ook blijkt de beperkte beschikbaarheid aan locaties een probleem te zijn. Overal in Europa zijn er restricties op locaties aan of op zee en moet de koek verdeeld worden met andere stakeholders.

nieuws

Demir geeft omgevingsvergunning voor grootste zalmkwekerij van

Europa, GAIA in beroep

26 OKTOBER 2023

> **We moeten uit het labo komen en aquacultuur commercieel opschalen**
>
> Stefan Goethart - CEO Colruyt Group

Eiwitshift

Volgens Wouter van Zandbrink, voorzitter van de schelpdierenhandel in Nederland, zijn zeevruchten een superfood boordevol proteïnen, hebben ze een zeer lage ecologische voetafdruk en helpen ze mee om de biodiversiteit te bewaren. “Door de eiwitshift moeten we duurzame keuzes maken op vlak proteïnen. Aquacultuur is hierbij zeker een deel van de oplossing. Helaas is er tot nu toe nog geen gelijk speelveld in Europa met dieren die leven op land. Nochtans hebben zij veel meer carbon credits nodig om geproduceerd te worden.”
De eiwitshift is ook de voornaamste drijvende kracht waarom Colruytgroep investeert in aquacultuur. “We geloven dat aquacultuur een grote hulp kan zijn om de eiwitshift in Europa tot een goed einde te brengen”, aldus Goethaert. “Maar dan moeten we aquacultuur nu wel naar een volgend niveau brengen.”

Draagvlak

Om aquacultuur naar een hoger niveau te tillen, zal ook de consument erbij betrokken worden. Hierbij is communicatie zeer belangrijk. Want zo blijkt dat veel Belgen niet weten wat aquacultuur precies inhoudt. Daarnaast heeft de aquacultuur ook enkele hete hangijzers waar veel misvattingen uit voortvloeien en die de sector blijven achtervolgen. Denk aan het thema antibiotica of visolie.

nieuws

"Tendentieuze informatie over landbouw in schoolboeken moet stoppen"

25 OKTOBER 2021

“Om een breder draagvlak te creëren moeten we ook dringend inzetten op formele en informele educatie”, zegt Evy Copejans, oprichter van European Marine Science Educators Association. “We kunnen alvast starten door aquacultuur op te nemen in het lesrooster van de kinderen. De minieme info die in de handboeken over aquacultuur staat, is het veelal fout of negatief. Ook informeel kunnen we het brede publiek iets bijbrengen over de sector. Zo kunnen er informatieborden of aquacultuuractiviteiten gehouden worden aan zee. Consumenten die beter geïnformeerd zijn over aquacultuur gecombineerd met de promotie van de consumptie, zou het draagvlak nog meer uitbreiden.

Wat is aquacultuur?

Onder de aquacultuur wordt de kweek of teelt van aquatische organismen in zoet, brak en zout water verstaan. Aquatische organismen is een verzamelnaam voor onder meer vissen, schaal- en schelpdieren en waterplanten zoals algen. Aquacultuur heeft verschillende productietypes gaande van productie in de zee, aan de kust of aan land. Vandaag komt iets meer dan de helft van de aquatische producten die we consumeren uit aquacultuur, het overige is wildvang (visserij).
Landgebaseerde aquacultuur gebeurt in vijvers of artificiële systemen. Vaak wordt hier gebruik gemaakt van Recirculating Aquaculture Systems ofwel kortweg RAS-systemen. Dergelijke systemen kenmerken zich door het hergebruik en reinigen van het water in grote tanks. Dit zorgt voor een lage waterbehoefte, waardoor de systemen over het algemeen als een duurzame kweekwijze beschouwd worden. Omegabaars, snoekbaars, zoetwaterkabeljauw en de Russische steur zijn voorbeelden van landgebaseerde vissoorten die via RAS-systemen in Vlaanderen geproduceerd worden.
Onder aquacultuur in gebieden in de kustzone wordt de kweek van oesters gerekend terwijl de kweek van mosselen dan weer onder de categorie van aquacultuur op zee valt. Een ander aquacultuurtak is de productie van algen, dit kan zowel op land als in zee. Als laatste bestaat er ook nog een symbiotische kweek van aquatische organismen. Dit is de kweek van planten en vissen in een recirculatie-omgeving, een voorbeeld hiervan is 'aquaponics'.

Van boerderij naar zeeboerderij

Is er een mogelijkheid voor Vlaamse landbouwers om van hun boerderij een aquacultuurbedrijf te maken? “Wie in de sector wil stappen, heeft vijf grote puzzelstukken nodig”, legt Stefan Teerlinck, adviseur aquacultuur bij Inagro, uit. Zo blijkt toegang tot grond met een goede watervoorziening essentieel te zijn. Daarnaast is kennis ook een grote pijler. “Wie aan aquacultuur wil doen, heeft zowel kennis nodig over techniek, over de dier- of algensoort die men wil kweken alsook over marketing”, aldus Teerlinck. “Het

vijfde puzzelstuk is meestal het lastigste om rond te krijgen, namelijk risicokapitaal. Eens ik deze 'essentials' op tafel heb gelegd, haken vele landbouwers af."

Reportage

Landgebonden viskwekerij werkt samen met serrebedrijf en staat voor forse uitbreiding

20 JANUARI 2023

Varken is geen vis

"De kennis over dierlijke productie zit bij vele veehouders wel goed en ook veel landbouwers hebben een knappe technische kennis", laat Teerlinck weten. Deze twee puzzelstukken kunnen de meeste landbouwers goed beheren, al waarschuwt Teerlinck dat een varken geen vis is. "Vissen vragen uiteraard een specifieke aanpak, ze zwemmen in water waardoor er een andere manier nodig is om hun gezondheid en welzijn te monitoren.

De drie andere puzzelstukken zijn heel wat moeilijker te verwerven. "Eerst en vooral is het moeilijk om in Vlaanderen een goede locatie te vinden aangezien er bij ons niet veel water in de grond zit en we maar 70 kilometer aan kustlijn hebben." Je kan ook met zeer weinig water vissen kweken, maar hiervoor zijn dure technieken nodig waardoor je extra moet investeren en dus meer moet produceren om dit terug te verdienen.

> **Om aquacultuur op de kaart te zetten in Europa of in Vlaanderen, hebben we naast meer investeerders ook een grotere financiële inzet van de overheid en de Europese Unie nodig**
>
> Stefan Teerlinck - Adviseur aquacultuur bij Inagro

Ook het marketinggedeelte, hoe je jouw nicheproduct op de markt zal zetten, is niet voor elke landbouwer weggelegd." Dit zou de landbouwer in principe ook kunnen uitbesteden, maar dan komt er terug extra kapitaal bij kijken. Wat ons naadloos bij de laatste en moeilijkste horde brengt: het risicokapitaal bijeen brengen. Teerlinck heeft nog geen enkele landbouwer over de vloer gehad die alle vijf puzzelstukken beheerst en dus het risico wil of kan nemen om op lange termijn meer dan een miljoen euro kapitaal te injecteren in een nieuw en onbekend project dat, als alles goed verloopt, pas na zeven tot twaalf jaar rendabel is.

nieuws

Aquacultuur in Vlaanderen is aan de durvers

28 NOVEMBER 2019

Aquacultuur biedt jammerlijk geen eenvoudige oplossing voor landbouwers. Een landbouwer kan met zijn technische en productiekennis om dieren of planten op grote schaal te produceren, veel betekenen voor de aquacultuur maar het is quasi onmogelijk om van een boerderij, een aquacultuurbedrijf te maken. "Aquacultuur is geen nieuwe sector zoals we de sector van het varkensvlees of witloof kenden in de gloriejaren, waar plots op relatief korte termijn veel centen mee te verdienen was", aldus Teerlinck. "Wel zou een landbouwer aan de slag kunnen gaan in de aquacultuur in loondienst bijvoorbeeld. Misschien zijn deze jobs wel aantrekkelijk voor een boerenzoon of -dochter die het hele verhaal rond dierlijke en plantaardige productie met de paplepel heeft meegekregen, maar het niet meer ziet zitten om het ouderlijk landbouwbedrijf over te nemen."

Investeerders gezocht

Wie heeft dan wel het perfecte profiel om nieuwe projecten in de aquacultuur van de grond te krijgen? Dan kijkt Teerlinck in de richting van grote groepen of grote investeerders die het zich kunnen veroorloven om een 'return on investment' te hebben van pakweg tien jaar en alle vijf de puzzelstukken kunnen verzamelen. "Om aquacultuur op de kaart te zetten in Europa of in Vlaanderen, hebben we naast meer investeerders ook een grotere financiële inzet van de overheid en de Europese Unie nodig. Als wij willen geraken waar Ierland en Noorwegen vandaag zijn, zullen we veel grotere budgetten nodig hebben. Noorwegen werd ook niet zomaar van de ene op de andere dag één van de grootste zalmindustrieën in de wereld. De Noorse overheid heeft daar massaal in moeten investeren. En uiteraard hebben ze de geschikte locaties voor aquacultuur aan hun kust."

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada